

بیمارستان تخصصی تخت جمشید
TAKHTE JAMSHID HOSPITAL

عنوان آموزش: دیابت چیست؟

دیارتمان آموزش و ارتقاء سلامت

کد: ۳۵

www.Tjmedician.org

برای دسترسی به نوشتارهای پیشتر رمزینه پایین
را با گوشی تلفن هوشمندانه اسکن نمایید

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی
تخت جمشید

با پیشرفته ترین امکانات تشخیصی، درمانی
و ورزیده ترین کادر پزشکی و برترانی
در خدمت هم میهنان عزیز می باشد

آدرس: کرج- عظیمیه ، میدان مهران
تلفن: ۰۲۶-۳۲۱۹۰۰۰-۰۶-۳۲۱۹۲۳۶
WWW.TJMEDICIAN.ORG

www.Tjmedician.org

www.Tjmedician.org

جهت مشاهده فیلم آموزشی کلیک نمایید

علائم مرحله پیش دیابت:

اگر چه مرحله پیش دیابت معمولاً ملاحتی ندارد . با این حال ممکن است علائمی همچون تستنگی غیرعادی ، تکرار ادرار ، تاری دید و خستگی زیاد نیز در آن مشاهده شود. علاوه براین ، براساس نتیجه آزمایش قند خون هم می توان مرحله پیش دیابت را تشخیص داد .

علائم هشدار دهنده ابتلا به دیابت:

پرادراری:

چون بدن برای رهایی از گلوکز انبساطه شده در خون آن را از طریق ادرار دفع می کند .

پرخوری:

چون سلول ها قادر به استفاده از گلوکز خون و تامین انرژی از آنها نمی باشد .

پرونویشی :

چون بدن می خواهد حجم آبی را که از طریق ادرار از دست داده ، جبران کند .

احساس خستگی زیاد:

چون بدن علیرغم پرخوری نمی تواند از گلوکز برای تامین انرژی استفاده کند .

تشخیص دیابت:

شما می توانید با آزمایش قند خون ناشتا و قند خون بعد از غذا از وضعیت سلامت یا ابتلا به دیابت با تشخیص پزشک معالجتان مطلع شوید .

عوامل خطر دیابت نوع ۲:

- ◀ چاقی و اضافه وزن
- ◀ سابقه خانوادگی دیابت
- ◀ سن بالای ۴۵ سال
- ◀ سابقه به دنیا آوردن نوزاد بیش از ۴ کیلوگرم
- ◀ سابقه ابتلاء به دیابت بارداری
- ◀ بالا بودن چربی خون و فشار خون
- ◀ کیست های متعدد تخمدان

مرحله پیش دیابت:

بیش از ابتلا به دیابت نوع ۲، معمولاً افراد به شرایطی دچار می شوند که در آن هیچ یک از علائم مربوط به دیابت مشاهده نمی شود، که به این حالت مرحله پیش دیابت گفته می شود.
در این حالت قند خون فرد بالاتر از میزان طبیعی بوده ولی نه به میزانی که به عنوان دیابت شناخته شود. هم اکنون پزشکان بیش از گذشته بر تشخیص مرحله پیش دیابت به عنوان راهی برای پیشگیری از ابتلا به دیابت نوع ۲ و همچنین عوارض آن از جمله مشکلات قلب و عروق، چشم و کلیه تاکید می کنند. پزشکان براین باورند که این عوارض معمولاً پیش از آگاهی فرد از ابتلاء به دیابت نوع ۲ آغاز می شود.

دیابت نوع ۱:

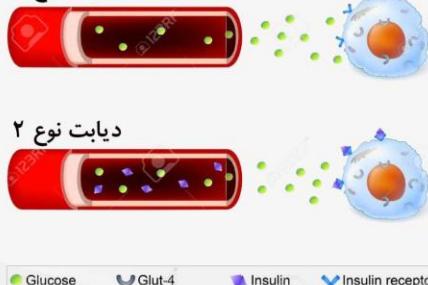
۵ تا ۱۰ درصد از موارد ابتلا به دیابت را به خود اختصاص می دهد. در دیابت نوع ۱ پانکراس قادر به ساختن انسولین نمی باشد بدین همچنان از طریق مصرف غذا، گلوكز دریافت می کند اما گلوكز نمی تواند وارد سلول شود. برای حل این مشکل فردی که به دیابت نوع ۱ مبتلاست نیاز به دریافت انسولین از طریق تزریقات منظم دارد.

دیابت نوع ۲:

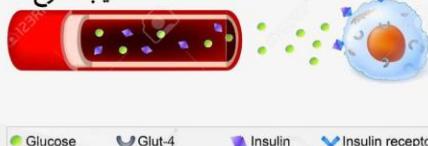
۹۰-۹۵ درصد کل موارد دیابت را به خود اختصاص می دهد. در دیابت نوع ۲ پانکراس هنوز انسولین می سازد ولی ترشح آن کاهش یافته یا درستی در بدن عمل نمی نماید. زیرا سلول ها نسبت به عمل انسولین مقاومت می کنند که دلیل اصلی این مقاومت چاقی و اضافه وزن است.

أنواع دیابت

دیابت نوع ۱

دیابت نوع ۲

دیابت چیست؟

دیابت ملیتوس که با عنوان دیابت شناخته می شود ترکیبی از دو کلمه دیابت و ملیتوس است. کلمه دیابت برگرفته از کلمه یونانی سیفون است که نشان دهنده ی دو ویژگی پراذراری و پرتوشی در افراد دیابتی می باشد و ملیتوس از کلمه ای لاتین به معنای عسل گرفته شده است که نشان دهنده وجود قند در ادرار افراد دیابتی می باشد. دیابت، بیماری ای است که بر چگونگی استفاده بدن از گلوكز اثر می گذارد.

گلوكز، قندی است که بدن به عنوان سوخت اصلی از آن استفاده می کند. همانطور که یک ضبط صوت به باطنی نیاز دارد، بدن شما نیز برای فعالیت به گلوكز نیاز دارد.

نحوه استفاده بدن از گلوكز به صورت زیر است؟

- غذایی که شما می خورید، جذب شده و کربوهیدرات غذا یا بخشی از آن بصورت گلوكز وارد جریان خون می شود.
- پانکراس (غده سازنده و ترشح کننده انسولین در بدن) انسولین را به جریان خون وارد می کند.

۳- انسولین کمک می کند گلوكز وارد سلول های بدن شما شود. بدن باسوزاندن گلوكز اثری مورد نیاز خود را بدست می آورد. پانکراس غده ای در بدن شماست که در زیر و پشت معده قرار دارد. این غده با ترشح انسولین قند خون شما را تنظیم می کند. انسولین همانند کلیدی است که درب های ورود قند به سلول را باز می کند. این هورمون به گلوكز اجازه ورود به سلول را می دهد. اما درین فرد دیابتی انسولین ساخته نمی شود وبا به طور صحیح عمل نمی کند. در نتیجه گلوكز نمی تواند به طور طبیعی وارد سلول شود و سطح قند خون افزایش می یابد. افزایش طولانی مدت قند خون فرد را به عوارض دیابت مبتلا می کند.

انواع دیابت:

دونوع اصلی دیابت وجود دارد:

◀ دیابت نوع ۱

◀ دیابت نوع ۲

مرحله دو:

یکی از موارد زیر را مصرف و پاترده دقیقه صبر کنید:

حدود ۳ تا ۴ حبه قند (۱۵ گرم)

نصف لیوان آب میوه

یک قاشق غذا خوری شکر یا عسل

قند خونتان را اندازه بگیرید، اگر افزایش نیافته بود این کار را تکرار نمایید و زمانی که قندتان بالا رفت یک میان وعده مانند نان و پنیر مصرف کنید.

مرحله سه:

اگر به عالم افت قند خون بی تفاوت باشید دچار افت قند خون شدید می شوید و هشیاری خود را از دست خواهد داد. این هنگام بقدرتی بی قرار میشود که هر گونه کمکی را رد می کنید اگر ببهوش شوید فرد دیگری باید وارد عمل شود ، نمی توانید چیزی بخورید یا بنوشید اما قند خونتان باید به سرعت بالا رود .
طمثمن ترین راه دریافت گلوکاگون تزریق است .

نکته مهم: برای پیشگیری از افت قند خون، خوردن میان وعده هارا هرگز فراموش نکنید.

بیمارستان تخصصی تخت جمشید
TAKHTE JAMSHID HOSPITAL

عنوان آموزش:

دیابت و افت قند خون چیست؟

دیابتمن آموزش و ارتقاء سلامت

کد: ۱۴

www.Tjmedician.org

برای دسترسی به نوشتارهای بیشتر رمزینه پایین را با گوشی تلفن هوشمندتان اسکن نمایید

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی
تخت جمشید

با پیشرفته ترین امکانات تشخیصی، درمانی
و روز زده ترین کادر پزشکی و بیمارستانی
در خدمت هم میهنان عزیز می باشد

آدرس: کرج- عظیمیه ، میدان مهران
تلفن: ۰۲۶-۳۲۱۹۰۰۰-۰۶۳۲۱۹۲۳۶
WWW.TJMEDICIAN.ORG

www.Tjmedician.org

www.payamesalamat.com

www.Tjmedician.org

علائم اولیه افت قند خون عبارتند از:

- ▶ بی فراری
- ▶ لرزش
- ▶ گرسنگی شدید

بعضی دیگر از عوارض مانند:

برآشستگی ، احساس اندوه ، عدم تمرکز و تاری دید در اثر کاهش طولانی مدت قند خون و تاثیر آن بر مغز اتفاق می افتد. تشخیص علامت اولیه افت قند خون اغلب دشوار است. اگر به دفعات دچار افت قند خون می شوید ، به ویژه وقتی سالهای است که دیابت دارید ممکن است توانایی تشخیص علامت اولیه را از دست داده باشید و بدین ترتیب در معرض افت قند خون شدید قرار گیرید.

درمان افت قند خون:

مرحلة یک:

در مرحله اول قند خونتان را اندازه بگیرید ، علامت را جدی بگیرید و به سرعت درمان را شروع کنید. اگر افت قند خون شدید دارید اما هنوز هوشتلار هستید باید قندی دریافت کنید که به سرعت از دستگاه گواش جذب شود. بهتر است قند همیشه همراه خود داشته باشید ، در این حالت از مصرف شکلات و آبنبات اجتناب کنید زیرا چربی آن مانع جذب سریع قند می شود .

آیا در شب افت قند خون داشته اید؟

با توجه به بعضی علامت می توانید به این سوال پاسخ دهید:

- ▶ آیا لباس یا ملاوه خوابتان نمناک بوده است؟
- ▶ آیا درخواب کابوس دیده اید؟
- ▶ آیا وقتی بیدار می شوید احساس خستگی یا سردرد دارید؟
- ▶ اگر پاسخ هایتان بله است بهتر است قند خونتان را ۲-۳ بار در شب اندازه بگیرید و سعی نمایید :

افت قند خون (هاپوگلایسمی) چیست؟

افت قند خون جاتی کاملاً شایع در افراد دیابتی است که داروهای پایین اورنده قند خون دریافت می کنند و زمانی اتفاق می افتد که سطح قند خون پایین می آید .

افت قند خون خفیف معمولاً به زمانی گفته می شود که قند خون به کمتر از ۷۰ میلی گرم در دسی لیتر برسد ، معمولاً علامت خفیف تر افت قند خون در قند خون ۶۰-۵۰ میلی گرم در دسی لیتر و علامت شدیدتر در قند خون کمتر از ۴۰ میلی گرم دسی لیتر رخ می دهد .
به طور میانگین ، دیابتی های نوع ۱ مفهنه ای یک یا دوبار دچار افت قند خون می شوند که این حالت در دیابتی های نوع ۲ بسیار کمتر اتفاق می افتد . در افراد غیر دیابتی ، بدن قبل از اینکه قند خون خیلی پایین بیاید ترشح انسولین را متوقف می کند ، اما در افراد دیابتی به ویژه آنها یکه انسولین دریافت می کنند ، کنترلی در آزادسازی انسولین دریافتی وجود ندارد .

علل بوجود آورنده افت قند خون :

- ▶ تزریق انسولین زیاد
- ▶ فعالیت بدنی زیاد
- ▶ دریافت کم کربوهیدرات
- ▶ دریافت غذا با تأخیر
- ▶ مصرف الکل با معده خالی

انسولین کارش را که همان پاکسازی قند از خون است ، حتی اگر منجر به افت قند خون شود انجام می دهد . افت قند خون معمولاً قبل از وعده های غذایی ، بعد یا در حین انجام فعالیت بدنی شدید و یا زمانی که انسولین به حداکثر میزان فعالیت خود رسیده است اتفاق می افتد . در بعضی موارد نیز فرد در نیمه شب و هنگام خواب دچار افت قن خون می شود .

بیمارستان تخصصی تخت جمشید
TAKHTE JAMSHID HOSPITAL

عنوان آموزش: دیابت و مراقبت از پا چیست؟

دیابت آموزش و ارتقاء سلامت

کد: ۱۶

www.Tjmedician.org

برای دسترسی به نوشتارهای بیشتر رمزینه پایین
را با گوشی تلفن هوشمندانه اسکن نمایید

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی
تخت جمشید

با پیشرفته ترین امکانات تشخیصی، درمانی
و ورزیده ترین کادر پزشکی و برترانی
در خدمت هم میهنان عزیز می باشد

آدرس: کرج- عظیمیه ، میدان مهران
تلفن: ۰۲۶-۳۲۱۹۰۰۰-۰۶۳۲۱۹۳۶-۰۶۳۲۱۹۳۶
WWW.TJMEDICIAN.ORG

◀ ناخن های خود را به طور صاف کوتاه کنید و گوشه های آن را
نگیرید.

◀ هر روز پاهاپستان را ورزش دهید.

◀ از کشیدن سیگار بپرهیزید.

◀ جهت معاینه و امتحان حس پا حتماً هر چند وقت یکبار به پزشک
راجحه کنید.

◀ نکته: در صورت ایجاد عفونت قارچی در پا توجه داشته باشید
که باید سریعاً به پزشک مراجعه کرده و تحت درمان قرار گیرید.

نکات مهم دیگر که باید بدانیم؟

◀ جهت معاینه و امتحان حس پا به پزشک مراجعه کنید.

◀ جهت اطمینان از عدم وجود زخم و پینه در پا، روزانه پای خود را
معاینه کنید.

◀ هر روز پای خود را بشویند و بین انگشتان پا را خوب خشک کنید.

◀ ناخن های خود را صاف کوتاه کنید و گوشه های آن را نگیرید.

◀ پای خود را گرم و خشک نگه دارید. هیچگاه پای خود را کار بخاری
گرم نکنید زیرا به علت از دست دادن حس ممکن است دچار سوختگی
شوید و متوجه نگردید.

◀ جوراب نخی بپوشید.

◀ از کفی های طبی برای کفش خود استفاده کنید.

◀ هرگز خودتان اقدام به درمان پینه، زگل و تاول موجود در پایتان
نکنید.

www.Tjmedician.org

www.Tjmedician.org

◀ جورا بهایتان حتماً نخی پاشد و هر روز شسته شود ، از پوشیدن جورا بهای سوراخ دار اجتناب کنید.

جهت گرم کردن پاها حتماً از جورا ب نخی کلکت استفاده کنید و هیچگاه پای خود را کنار بخاری و با وسیله گترمایی گرم نکنید، چون ممکن است به دلیل از دست رفتن حس دچار سوختگی شوید و متوجه نگردید .

◀ در صورت وجود هرگونه زخم یا تغییرات استخوانی حتماً پوشک خود را مطلع کنید ، چون هر زخمی می تواند منجر به قطع عضو شود.
◀ بعد از هر بار شستشو حتماً پاها را خشک کنید (خصوصاً لای انگشتان) تا از ایجاد عفونت قارچی جلوگیری شود.

◀ بعد از خشک کردن پاها حتماً آنها را با ماده مناسب مثل واژلين طبی چرب نمایید تا خشکی و ترک پا جلوگیری شود و به گردش خون کمک میکند. قسمتهای پرجسته و استخوانی را به دقت ماساژ و ورزشهای مناسب پاها را جهت برقراری گردش خون انجام دهید.

◀ هیچگاه پای بر هنر در منزل راه نرود ، حتماً از دمپایی روفرشی استفاده کنید تا از خزاشیدگی و زخم پا جلوگیری شود

نکاتی در مورد انتخاب کفش و جوراب :

◀ کفشی انتخاب کنید که از جنس چرم نرم و کاملاً اندازه پایتان (نه تنگ و نه گشاد) باشد.

◀ چنانچه کفش نو می خرید قل از استفاده طولانی مدت ، در منزل آن را بپوشید و راه بروید و به طور متناوب با کفشهای استفاده شده آن را تعویض کنید تا جا باز کنند.

◀ بهتر است کفشی انتخاب کنید که پاشنه ای در حدود ۲-۳ سانتی متر داشته باشد. کفشی که پاشنه اش خیلی بلند و با کاملاً تخت باشد گزینه مناسبی نیست.

دیابت و اختلال در عروق و اعصاب پا

اعصاب شما مانند سیمهای انتقال دهنده پیامهای حسی از مغز به اندامها عمل می کنند و به آنها دستور انجام فعلیهای مختلف را می رسانند. دیابت معمولاً به مغز و نخاع آسیب نمی زند اما متابفانه وجود قند زیاد در خون برای مدت زمان طولانی به سیستم عصبی آسیب می رساند و بدین ترتیب می تواند به بازوها ، دست ها ، ساق و یا خود پا آسیب بررسد. حتی ممکن است در اثر این آسیب ، زخم چاقو و سوختگی را به صورت دردی خفیف احساس کنید . اگر هریک از این عالم را دارید بسیار مراقب باشید ، زیرا به علت کاهش حس ممکن است بدون آینکه متوجه شوید پا بروی جسمی بگذارد و مجرح شوید که این خود منجر به عفونت خواهد شد.

برای پیشگیری از ابتلاء عوارض یا رعایت چه نکاتی ضروری است؟

◀ هر روز پای خود را (به خصوص لای انگشتان) از نظر وجود زخم ، قمزی ، تورم و تغییر شکل بررسی کنید.
◀ روزانه پای خود را آب و لولم و صابون شستشو دهید . قبل از قرار دادن پا در آب درمای آن را با آرنجن خود چک کنید . زیرا با اثر دیابت ممکن است پاها بیتان حساسیت خود را نسبت به دمای دست داده باشند و در این صورت دچار سوختگی شوید.

بیمارستان تخصصی تخت جمشید
TAKHTE JAMSHID HOSPITAL

عنوان آموزش: تغذیه و دیابت چیست؟

دپارتمان آموزش و ارتقاء سلامت

کد: ۱۹

www.Tjmedician.org

برای دسترسی به نوشتارهای بیشتر رمزینه پایین
را با گوشی تلفن هوشمندان اسکن نمایید

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی

تخت جمشید

با پیشرفته ترین امکانات تشخیصی، درمانی
و ورزشی ترین کادر پزشکی و پرستاری
در خدمت هم میهنان غیریز می باشد

آدرس: کرج-عظیمیه، میدان مهران
تلفن: ۰۲۶-۳۲۱۱۹۰۰۰-۰۶-۳۲۱۱۹۲۳۶
WWW.TJMEDICIAN.ORG

صرف نمک راتا حد امکان کم نمایید (کل نمک مصرفی روزانه چه به شکل خالص و چه به شکل افزوده به غذاها باید حداقل پنج گرم باشد، یعنی حدوداً به اندازه یک قاشق مریخوری). باید با توجه وجود نمک و سدیم در بسیاری از غذاها، توصیه می شود از بکارگیری نمکدان و افزودن نمک به غذا در سفره اجتناب گردد.

از غذاهای آماده و کنسروی که همگی حاوی مقادیر زیادی نمک،
شکر یا چربی هستند استفاده نکنید.

به طور مداوم با مشاور تغذیه خود ارتباط داشته باشید و مشکلات خود در زمینه برنامه غذایی را با او در میان بگذارید.

www.Tjmedician.org

تغذیه و دیابت

رژیم غذایی مبتلایان به دیابت :

قبل از هرجیز باید هر این نکته اشاره نمود که بیماران دیابتی به غیر از قندهای ساده (قند و شکر) و غذاهایی که مستقیماً حاوی اینگونه قندها هستند مانند (انواع شیرینی جات بستنی، مریا، بیسکوئیت و توشهای) از تمامی انواع غذاها می توانند در مقادیر مناسب و کنترل شده استفاده نمایند. لذا رژیم غذایی بیماران دیابتی به غیر از عدم مصرف قند و شکر و غذاهای حاوی آنها، تفاوت چندانی با رژیم غذایی افراد سالم و غیر دیابتی نخواهد داشت. براین اساس، رعایت رژیم غذایی در بیماری دیابت به هیچ وجه کاری دشوار و غیر کاری نیست و کلیه مبتلایان به سادگی می توانند با حفظ تنوع غذایی از عهده آن برآیند. البته بیماران دیابتی همچنان پاید با گروه های مختلف و جایگزین های غذایی آشنا باشند تا بتوانند از رژیم های غذایی ارائه شده توسط متخصصین تغذیه استفاده نمایند و در برنامه غذایی خود تنوع ایجاد کنند.

- ◀ از مصرف غذاهای پر چرب و سرخ شده باید پرهیز شود. بهتر است غذاها بیشتر به شکل آب پز بخارپز یا کبابی مصرف شوند.
- ◀ روغن مصرفی باید حتماً از نوع گیاهی باشد. برای سرخ کردن سطحی مواد غذایی نیز صرفاً از روغن های گیاهی مخصوص سرخ کردن استفاده شود.
- ◀ از گوشت های کم چرب و مرغ و ماهی بدون پوست در غذاهای خود استفاده نمایید.
- ◀ مصرف تخم مرغ به حد اکثر سه تا چهار عدد در هفته محدود شود.
- ◀ شیر و لبنیات مصرفی از نوع کم چربی باشند.
- ◀ میوه و سبزی رایه شکل تازه مصرف کنید. ویتامین ث موجود در میوه و سبزی تازه، کمک شایانی به کنترل قند خون می نماید.

- ◀ سالاد و سبزی ها را بدون سس و با چاشنی های نظری آب لیموترش یا نارنج تازه و مقدار اندکی روغن زیتون مصرف نمایید.
- ◀ در صورت امکان از مرکبات درین میوه های مصرفی خود استفاده کنید.

- ◀ توصیه می شود که مصرف غذاهای روزانه درسه و عده اصلی (صبحانه ناهار، شام) و سه میان وعده (بین صبحانه و ناهار ، بین ناهار و شام و قبل از خواب) تقسیم گردد.
- ◀ نان های مصرفی باید از آرد سیوسدار و با استفاده از خمیر مایه تهیه شوند (مانند سنتگ).
- ◀ مصرف حبوبات (نخود ، لوبیا ، عدس) در برنامه غذایی توصیه می شود .
- ◀ فیبر موجود در این غذاها باعث کنترل بهتر قند خون می گردد.

خود مراقبتی:

توصیه هایی در رابطه با رژیم غذایی مبتلایان به دیابت:

◀ اضافه وزن و چاقی می تواند سبب بروز بیماری دیابت گردد از سوی دیگر، کاهش وزن نیز کمک شایانی به کنترل قند خون می کند ، لذا افرادی که با اضافه وزن مواجه هستند حتماً باید نسبت به کاهش وزن خود از طریق کاهش کالری مصرفی و افزایش فعالیت بدنش اقام نمایند. عده هایی غذایی باید به طور منظم و دریاعات مقرر مصرف شوند. تغییر ساعت صرف غذا سبب نوسان قند خون می گردد و در بیماران دیابتی مشکلات فراوانی را ایجاد می کند.

بیمارستان تخصصی تخت جمشید
TAKHTE JAMSHID HOSPITAL

عنوان آموزش:

نقش ورزش در پیشگیری از دیابت چیست؟

برای دسترسی به نوشتارهای بیشتر رمزینه پایین
را با گوشی تلفن هوشمندانه اسکن نمایید

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی
تخت جمشید

با پیشرفته ترین امکانات تشخیصی، درمانی
و وزنده ترین کادر پزشکی و برستاری
در خدمت هم میهمان غریز می باشد

دبارتمان آموزش و ارتقاء سلامت

۲۰: کد

www.Tjmedician.org

www.Tjmedician.org

www.Tjmedician.org

آدرس: کرج- عظیمیه ، میدان مهران
تلفن: ۰۲۶-۳۲۱۹۴۳۶-۰۰۱۹۱۲۰۰ .
WWW.TJMEDICIAN.ORG

همیت تکرار حرکات ورزشی چیست؟

بیشترین اثر ورزش در سلامت افراد هنگامی است که برآمده ورزشی مزبور ، مکرر و طولانی مدت داشته باشند. حداقل ۳ بار در هفته، ورزشی را که دوست دارد و از آن لذت می برد انجام دهد. معمولاً انتخاب ورزش مورد علاقه باعث می شود که دفعات انجام حرکات ورزشی در طول هفته بیشتر و بیشتر شود. تکرار حرکات ورزشی برای ۵ روز در هفته تأثیر فوق العاده ای خواهد داشت. توصیه می شود که فاصله بین جلسات ورزشی از ۴۸ ساعت بیشتر نشود.

مدت زمان انجام ورزش

یک جلسه ورزشی حاصل شامل ۱۰ دقیقه حرکات گرم کننده و به دنبال آن ورزش ابروپلک سینک است. ممکن است بخواهد زمان جلسات ورزشی خود را طولانی تر کنید، در این صورت به تدریج زمان را افزایش دهید. پیاده روی: یکی از ارزانترین ، موثرترین و آسانترین ورزش است. برای پیاده روی باید یک برنامه منظم طراحی کرده و به موارد زیر دقت کنید:

亨گام پیاده روی جو robe نخی و کفش مناسب بپوشید.

لباس مناسب با فصل بپوشید.

در محالی مناسب با نور کافی پیاده روی کنید.

با یک دوست یا گروه از افراد برای پیاده روی بپرداز.

برآمده پیاده روی خود را به ۳ قسمت تقسیم کنید. ۵ دقیقه آهسته قدم بزنید ، به تدریج سرعت خود را افزایش دهید و در پایان بدن خود را به تدریج سردد کنید یعنی در طول ۵ دقیقه آخر سرعت خود را کم کنید.

حداقل ۳ بار در هفته پیاده روی کنید.

برای اجتناب از آسیب عضلات و مفاصل ورزش را بتدربیج افزایش دهید.

هرچه بیشتر پیاده روی کنید احسان بهتری خواهد داشت.

بررسی قلبی پیش از شروع ورزش:

یکی از موارد سیار مهم جهت پیشگیری از بروز عوارض و صدمات احتمالی به دنبال ورزش این است که به اهستگی حرکات را شروع کنید . و به تدریج شدت و انجام زمان ورزش را افزایش دهیم . توصیه می شود بیماران متلاطه بیماریهای قلبی ، پیش از شروع برنامه ورزشی حتماً با پزشک خود مشورت نمایند.

نقش ورزش در پیشگیری از دیابت

کاهش فعالیت جسمی در هدهای اخیر سبب شده شمار مبتلایان به دیابت نوع ۲ افزایش یابد. به اینکه چاقی مهم ترین اصل قابل اصلاح استلا به دیابت است، فعالیت جسمی و ورزش، روش سیار کارآمدی در پیشگیری و درمان دیابت نوع ۲ تلقی می‌شوند. هنگام فعالیت، ماهیجه‌ها، قند یا گلوكز پیشتر از جریان خون می‌گیرند. به علاوه در این شرایط، انسولین بهتر از می‌کند و در نتیجه، قند یا گلوكز به راحتی وارد سلول‌های ماهیجه‌ای می‌شوند.

فواید فعالیت بدنی به طور منظم چیست؟

ازجمله فواید فعالیت بدنی منظم می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

کاهش وزن

حفظ وزن در حالت طبیعی

کنترل بهتر قند خون

افزایش توانایی بدن دراستفاده از انسولین

کاهش نیاز به مصرف دارو و تزریق انسولین

سلامت دستگاه قلب و عروق-کاهش فشار خون

کاهش چربی‌های خون

کاهش تنش‌های عصبی

آمادگی بدنی

حفظ استحکام استخوان‌ها

ایجاد شادابی و نشاط

آیا ورزش یک صورت است؟

درگذشته زندگی بشرچنان بود که چه درزمان کار و چه در منزل، انجام حرکات بدنه از دربرداشت، امروزه با پیشرفت علم و صنعتی شدن شهرها، تحرک افراد درهمه گروههای سنی کاهش بافته است، لذا برای جیران این کمبود، همه افراد جامعه اعم از زن و مرد، بپرورد و جوان، سالم و بیمار... باید یک برنامه ورزشی منظم داشته باشند.

نقش ورزش زندگی از ابتلاء به دیابت چیست؟

مطالعات شان داده اند افرادی که چاق هستند و زندگی کم تحرک دارند یا در بین بستکان آنها افراد دیابتی دیده می‌شوند در معرض ابتلاء به دیابت هستند.

خود مراقبتی:

تغییر سبک زندگی شامل رعایت برنامه غذایی و انجام فعالیت‌های بدنی منظم و مستمر از بروز دیابت در این افراد جلوگیری کرده و یا حداقل آن را به تأخیر می‌اندازد.

دوجرخه سواری

▪ سیکلبال، والبال، فوتبال و...

اسکیت

ورزش‌های قدرتی

ورزش‌هایی هستند که می‌توانند با استفاده از وزنهای دستی، باندهای لاستیکی و ... تا ۳ بار در هفته انجام دهید و عضلات قوی و موحکمی داشته باشند.

با انجام این حرکات بیافت عضلایی پیشتری خواهد داشت و همان طور که می‌دانید وقتی بافت عضلانی در بدن‌تان پیشتر از بافت چربی باشد، کالری پیشتری می‌سوزانید چرا که ماهیجه‌ها پیشتر از بافت های چربی انرژی مصرف می‌کنند. این حرکات به شما کمک می‌کنند تاکرهای سخت روزمره را آسانتر را انجام دهید. همچنین باعث افزایش تعادل و هماهنگی عضلات و البته سلامت استخوان‌های شما می‌شوند. به راحتی می‌توانید این حرکات را در منزل، باشگاه بدن سازی و کلاس‌های ورزشی انجام دهید.

حرکات کشش

این نوع حرکات ورزشی سبب افزایش انعطاف پذیری بدن و کاهش تنش عضصی می‌شوند و انجام آنها قبل از شروع ورزش سبب گرم شدن بدن گردیده و پس از پایان آن از بروز رد عضلانی جلوگیری می‌کند. نمونه از این ورزش ها عبارتند از فشار به دیوار، به این ترتیب که مقابل دیوار ایستاده و پایها را کمی از دیوار فاصله دهید، دست هارا روی دیوار گذاشته و پیشانی خود را روی دست هایتان بگذارید. یک زانو را خم کرده و زانوی دیگر را صاف نگه دارید، درین حالت ۱۰-۱۵ ثانیه بمانید و سپس حرکت را پایی دیگر تکرار کنید.

نکات مهم هنگام ورزش کردن کدامند؟

▪ سعی کنید قبیل از انجام ورزش حرکات گیر کننده انجام دهید
▪ بهتر است شروع آهسته داشته باشد و به تدریج زمان و شدت حرکت را افزایش دهید.

▪ در صورتی که علام افت قندخون (لرزش، عرق کردن، تبیش قلب و ...) به وجود آمد، از مساد شیرینی که همراه دارید (حبه‌های قند، شکلات و یا آبنبات، آمبو شیرین) می‌میل کنید.

▪ سعی کنید در حین ورزش آب و مایعات غیر قندی نوشید.
▪ در صورتی که احساس درد در قفسه سینه کردید، حرکت بدنی و یا ورزش را متوقف کرده و بلا فاصله به اورژانس مراجعه کنید.

▪ توصیه می‌شود ورزش را روزانه در ساعت‌های معین و به طور مستمر انجام دهید.

انتخاب فعالیت بدنی مناسب

نوعی از فعالیت بدنی را انتخاب کنید که به شما شادابی ببخشد، تنها در این صورت است که انگیزه ادامه فعالیت را پیدا می‌کنید و به طور مرتباً آن را ادامه خواهد داد. انواع مختلف فعالیت‌های بدنی عبارتند از: تحرکات معمول روزانه حرکات هوایی (آتروبیک)، ورزش‌های قدرتی، حرکات کششی

تحرکات روزانه

تحرک داشتن در زندگی روزمره سبب می‌شود کالری پیشتری سوزانید. راههای متعدد و متنوعی جهت افزایش تحرک روزانه وجود دارد که به عنوان نمونه روش‌های زیر پیشنهاد می‌شوند:

قدم زدن هنگام مکالمه تلفنی

بازی با بچه ها

بلند شدن از جا و عوض کردن کاتال تلویزیون به جای استفاده از کنترل باعیانی در پایه کوچک منزل (برای مثال وjen کردن علف های هرز)

کمک به اعضا خانواده در تمیز کردن منزل

شستن اتومبیل شخصی به جای رفتن به کارواش
پارک کردن وسیله نقلیه در فاصله دوری از امزرک خرید (اجبار به پیاده روی)

ملاقات حضوری با همکاران در محیط کار به جای استفاده از تلفن و پست الکترونیک

استفاده از پله ها به جای آسانسور

پیاده روی پس از صرف ناهار

حرکات هوایی

ورزش‌های هوایی، ترمیش ها و حرکاتی هستند که تعداد زیادی از عضلات را تحت تاثیر قرار داده و باعث افزایش تعداً ضربان قلب می‌شوند. انجام این حرکات ورزشی به مدت ۳۰ دقیقه و در پیشتر روزهای هفته فواید بسیار زیادی دارد. حتی می‌توانید این زمان ۳۰ دقیقه‌ای را به چند بخش تقسیم کنید

برای مثال پس از هر وعده غذایی به مدت ۱۰ دقیقه قدم بزنید. سعی کنید در هر جلسه ورزشی ابتدا حرکات گیرم کننده، سپس حرکات کششی و پس از پایان ورزش حرکات شل کننده انجام دهید. به تدریج دست زمان ورزش کردن را افزایش دهید تا نهایتاً به ۱۵۰ تا ۲۰۰ دقیقه در هفته برسد.

نمونه هایی از ورزش‌های هوایی عبارتند از:

▪ پیاده روی و دویمن

▪ پله نورده (بالا رفتن از پله ها)

▪ رفتن به کلاسهای آتروبیک

▪ شنا

فرم شماره ۲-آموزش به بیمار و خانواده

پای دیابتی

مراقبت های پس از ترخیص

شماره پرونده:

نام خانوادگی:	نام:	بخش: اتاق: تخت:	پزشک معالج:
نام پدر:	تاریخ تولد:	تشخیص (علت بستری):	تاریخ پذیرش:

بیمار محترم ضمن آرزوی سلامتی برای شما شایسته است که پس از ترخیص از بیمارستان موارد زیر را به دقت مطالعه و اقدام نمایید:
مراقبت در منزل :

- بیماران دیابتی درد ناشی از زخم پا را به خوبی احساس نمی‌کنند بنابراین توصیه می‌شود روزانه پاهای خود را از نظر زخم، برش و التهاب بین انگشتان چک کنید.
- همیشه پاهای خود را با آب ولرم بشویید. قبل از دوش گرفتن باید آب را امتحان کنید تا خیلی داغ نباشد.
- بعد از دوش گرفتن بهتر است پاهای خشک شوند. مطمئن شوید که بین انگشتان خشک است و محیطی برای رشد قارچ ها وجود ندارد.
- پاهای را به مدت طولانی در آب قرار ندهید. پاهای خود را از تماس با بخاری، اجاق گاز، رادیاتور و آتش دور نگهدارید.
- به هنگام حمام و سونا از کفش یا دمپایی مناسب استفاده کنید. هنگام خواب از یک جوراب شل استفاده کنید.
- مواظف باشید در هنگام برف و باران پای شما در کفش خیس نشود. در زمستان جوراب و کفش گرم بپوشید.
- از کیسه آب گرم برای گرم کردن پاهای استفاده نکنید.
- از مالیدن کرم و یا ژل بین انگشتان اجتناب کنید زیرا ممکن است باعث رشد قارچ بین انگشتان شود.
- فراموش نکنید که قبل از پوشیدن کفش همواره داخل آن را از نظر وجود برآمدگی، اجسام خارجی بررسی کنید.
- جهت خرید کفش نو عصرها اقدام نکنید. به یاد داشته باشید پاهای شما در ساعات بعد از ظهر کمی متورم می‌شوند بطوری که احتمال دارد کفشهای را که صبح خریده اید، در ساعات عصر کمی تنگ به نظر برسد.
- موقع خرید کفش جدید حتماً هر دو پا را در حالت ایستاده امتحان کنید.
- همواره کفش نو را چند ساعت در روز و در منزل به پا کنید، پس از اینکه قالب پاهای شما را پیدا کرد و مطمئن شدید باعث تاول و زخم در پاهای شما نمی‌شود، با آن به بیرون بروید. کفش راحت بخرید. کفش‌های نوک تیز یا پنجه تیز یا پاشنه بلند نخرید.
- اگر دو جفت کفش دارید سعی کنید یک روز در میان کفش‌های خود را عوض کنید و همه روزها یک نوع کفش نپوشید.
- به مدت طولانی راه نروید. اگر مجبور به راهپیمایی طولانی هستید هر چند وقت یکبار جوراب و کفش را درآورده و پا را برای دیدن علائم فشار مانند قرمزی معاینه کنید.
- بندهای کفش را خیلی سفت یا خیلی شل نبندید. هر ۴ تا ۶ ساعت کفش‌ها را برای استراحت از پا در آورید.
- کفش خود را فقط با یک جفت جوراب به پا کنید. از پوشیدن بیش از یک جفت جوراب اجتناب کنید. این کار باعث ایجاد تاول در پای شما می‌شود.
- دو یا سه بار در روز ازگستان پا را به مدت پنج دقیقه حرکت دهید و مفصل زانو را به سمت بالا و پایین ببرید. این کار موجب جریان خون در پاها و جلوگیری از رکود آن می‌شود.
- از آویزان کردن پاهای به مدت طولانی پرهیز کنید.
- حین سوار شدن به اتومبیل، هواپیما، قطار و ... سعی کنید در هر ساعت به مدت ۱۰ دقیقه قدم بزنید و یا با حرکات انقباضی، عضلات ساق‌های خود را حرکت دهید.
- پاهای را روی هم نیندازید. به انجام ورزش‌هایی مانند دوچرخه سواری و شنا بپردازید تا آسیبی به پاهای وارد نشود.
- در صورت مشاهده موارد زیر به بیمارستان و یا پزشک مراجعه کنید
- هرگونه خراشیدگی یا زخم در پوست
- قرمزی، ترشح چرکی از زخم
- تب یا افزایش دمای بدن
- بدتر شدن زخم پا علی رغم درمان
- ایجاد میخچه
- سایر موارد نگران کننده و یا اورژانسی